

Hullámvölgyben.

Valamelyik tudós az emberi kultúra és humanizmus fejlődésének a csúcspontját a múlt század második felében lefolyt észak-amerikai polgárháború eredményében, a rabszolgák felszabadításának s a rabszolgaság végleges eltörlesztésének a tényében állapította meg.

Valóban csodálatosan nagy volt a lendület, mely az emberiiséget erre a magaslatra felemelte.

Kezdődött a lelkiismeret, a gondolat felszabadításával, folytatódott a jobbágy, a polgár, a sajító stb. s befejeződött a rabszolgák felszabadításával.

Egy egységes új világ bontakozott ki a látóhatáron, melynek vezércsillaga a szabadság lett s végtelen sokoldalú, káprázatosan gazdag kultúra bontakozott ki életető sugarainak fényében.

De sajnos, az ember továbbra is ember maradt. — Nem tudott méltónak és érdemesnek bizonyulni arra a nagy kincsre, amit annyi áldozat árán szereztek meg számára ősei.

Égészen észrevétlen, de feltartóztatlanul építette ki világát az Arany. A Föld mélyéből felszínre kerülve, titokzatosan halózta be bilincseivel a nagy világot s egy szép napon arra ébredt az emberiség, hogy új rabszolgaság korszaka köszöntött be és terjed az Océánok mindkét partján, amelyeknek bilincsszorításában világ-háborúk születnek, gazdasági harcok fojtogatják az embert és teszik egészen feleslegessé a tömegek, a munkások beláthatatlan seregeit, amióta az Aranyból fiadó Gép veszi ki a munkával együtt a kenyeret is a munkás kezéből és szájából.

A „MUNKA” TÁRCÁJA

Exegi monumentum...

Irla: Dr. Istók Barnabás.

Apám katona volt. Ezelőtt negyven égnéhány esztendővel azonban nyugdíjaztatta magát, közigazgatási pályára lépett, de azért katona maradt. Mint nyugdíjas, minden esztendőben pontosan ugyanabban az időben megkapta a parancsot, hogy általános mozgósítás esetén hol kell jelentkeznie. Mikor hatvanadik esztendjét betöltötte, volt dandárparancsnoksága mindég megkérdezte esztendőnként, hogy szolgálatra alkalmasnak érzi-e magát? Apám anélkül, hogy gondolkodott volna afelett, hogy általános mozgósításkor tényleges tisztnek beosztására nézve nem igen határoz semmit, hogy hány esztendősek (mert ő magát polgári gúnyában is katonának tartotta), pontosan jelentette, hogy: igen.

Közben én is „sor alá kerültem”. Két sorozáson kidobtak. Bizony vékony-pennűlegény voltam, de azért azt tartottam, hogy a csalán is vékony, mégsem üt bele a ménkü, mint a villámhárítóba, épen ezért úgy éreztem, hogy vagyok olyan szivós, mint a csalán s némileg bosszankodtam, hogy a katonaeorvos hiválynak ítélte a konstrukciómát az anyagbőrré. Apám nem mondta, de láttam rajta, hogy nem fogadta szívesen, mikor az eredményt hallotta. Annyit mondott: — Hát erősödj még egy kicsit!

Rettentő a visszaesés.

Ennek legdöbbenetesebb ilusztrálása az az amerikai hír, hogy a nagy városokból egy óriási áradat indult meg negerekből az ültetvények felé. Gyalogszerrel, családostól. Vonulnak a régi rabszolgatartó helyekre vissza, hogy legalább a betevő falatjuk meglegyen s ne kelljen a szó szoros értelmében éhen veszniük!

Az igazán nem is olyan rég felszabadított rabszolgák utódai! — Nem! — Fiai és unokái!

Elképzelhetetlen s gyors mélyrezuhanása az emberi kultúrának és humanizmusnak!

Mennyi emberi, egyéni és nemzeti tragédia zokog e szörnyű folyamatok hátterében és hullámsodrásában! — Benne a miénk is, a magyaroké! — Trianonnal együtt.

Csak az a jó, hogy az Uristen malmait nem állanak meg. Bár szétörlik a Szellem szabadságának nagy kincseire érdemtelten embert és civilizációját, de ebből a Rosszból is kiohossa a jót.

A fejlődés nagy hullámvölgyéből a mélyre zuhanat emberiségét újra elindítja a magaslatok felé, rombolásának kultúrvölgyéből.

Ennek a jelei, bár érvényesülni még nehezen tudó jelei azok a kezdeményezések világsszerte, amik az Arany, az Üzlet felett a Szellemiség uralmát akarják végeredményben biztosítani. — Még ugyan csak itt-ott történnek ezek az indulások, kísérletek, de ha ezek kis patakjai egyesülnek, egymásra találnak, ismét olyan elemi erővel érvényesül és mindent magával ragadó áramlattá olvadnak össze, amelyben ismét boldoggá fog válni mindenkinek az

Megint eltelt egy esztendő újra sorozásra mentem s bevettem. Megkaptam a cédulát, szaladtam az apámhoz a hivatalba, — a szobája ajtajában a kalapom mellé tüztem. Mellé tettem egy nemzeti színű „pántlikát” s úgy mentem be hozzá. Katona korában ő is sokat járt sorozásra, tudta mit jelent a cédula, meg a pántlika a kalap mellett magamkor legénynek. Nem szóltam egy szót se még, mikor az ajtaját kinyitottam, hanem azzal fogadtam: — Szégyenlettem volna, ha most is kidobnak.

Most már némi büszkeséggel indultam haza s a házunk kapujában megint kitűztem a cédulát, meg a nemzeti pántlikát a kalapomhoz s hogy anyám megállt, könnybe lábadt a szeme s azzal fogadtam: — Mert nem tudtak most is kidobni?

Ő már úgy látszik nem volt oly katonás lelkű, mint apám, de hisz ezen nem is szabad csodálkozni, mert nő, azonfelül hat esztendőig mennyasszonyoskodott, míg végre közös erővel sikerült apámat az anygabőrből kihámozni.

Elgondolkodtam rajta, hogy milyen furcsa teremtes is az ember, egy léleknek két fele, az egyik fül örül, a másik bántódik ugyanegy dolog miatt s tudom, hogy engem mégis egyformán szeretnek, épugy, mint a testvéreimet.

Egyszer aztán előjött az általános mozgósítás is. Apám korábban jött haza a hivatalából, kiadta a parancsot, hogy a csákóját, kardját, altífját szedjük össze (többi felszerelését lassan megörölte már

élete, aki embernek született erre a világra.

Amikor az Arany nem istene, a Gép nem rabszolgatartója, hanem — amint a dolgok rendjéhez tartozik — testvére lesz az embernek!

Nem is kell sok ehhez!

Csak egy kicsit még több abból, amit a nagy világnomoruság napjaiban ebben a városban is, ebben a hazában is tapasztaltam annyi sok száz és ezer szegény

emdernek módjában volt eddig is — és éppen a jelenben is — érez!

Jó Szív! — Mely a világrompanások romjai felett a világproblémákat úgy, mint az egyes nemzetek és népek haldoklásában az élet kérdéseit először ideiglenes, aztán végleges megoldáshoz segíteni — egyedül hivatott!

Mert ez teszi igazán emberre az embert, akire a legnagyobb értékeket is méltán lehet rábizni!

Dr. Cs. L.

Keresztény politika az igazi reálpolitika.

A Pátria Magyar Írók Hirlapírók és Művészek Clubja most ünnepelte tíz éves fennállását. Ebből az alkalmából neveztesz beszéd hangzott el ott, amely a széles nyilvánosság elé kívánczik, mert túlnőve a szokásos ünnepi szónoklatokon, olyan megnyilatkozásnak tekinthető, amely hitvallást jelent a keresztény magyar gondolat mellett.

A Pátria, a Club megalakulásakor szíve akart lenni a keresztény társadalom megmozdulásának. Hogy mennyire tudta megvalósítani nagy céljait, elég arra hivatkozni, hogy ma az a személy, aki a Club megalakításakor, mint egyszerű közalkalmazott volt jelen, az ország élén áll. A keresztény magyar gondolat, amelyet oly sokan próbáltak érvényesülésében gátolni, diadalmasan keresztül tört minden viszonylátságon s ma már, mint a kormányzat programja, töretlen fényével és erejével besugározza az egész magyar jövőt. A nemzeti munkaterv nagy célkitűzéseinek alapja az önálló keresztény nemzeti állam megteremtése s abban a munkában, amely a megvalósításhoz vezet, a keresztény magyar gondolatban kell összeforogni mindazoknak, akik öhajják az új, a jobb idők eljövétét.

Ez a gondolat számos sorsváltást ért meg. Volt idő, amikor a romantika aranylúste vett körül s volt idő, amikor csak az üzleti célszerűség méltatlan takaróként szolgált különböző felfogások utvestűjében tévelygve, de ma megtisztult, új erőre kapva hivatalos

kormányprogrammá lett. Sok minden meglepetés következhetik be a jövő útjain, titkokat rejtegethet az ismeretlen, esetleg jöhetnek újabb megpróbáltatások napok, de az elképzelhetetlen, sőt lehetetlen, hogy Magyarország megvalósulhasson még egyszer olyan politikai rendszer, amely szemhatáron kívül hagyja a keresztény és nemzeti politika irányelveit.

Az volt a csodálatos, hogy a tulajdonképpeni többségű keresztény Magyarországon úgy alakulhatott a viszonyok a multban, hogy a keresztény politika vezérő eszméje akár csak egy pillanatra is elhomályosodhatott. Sok félrevezetésnek, sok ravasz fondorlatnak kellett a nemzet éleslátását megromlítani, hogy volt idő, amikor nem a keresztény nemzeti gondolat messzevilágító fáklyája vezette a magyarságot a fejlődés útjain. A nagy nemzeti felebredés, amely a háború elvesztését követő októberi forradalomra és a kommün rémuralmára következett, feltárta gondolatban rejlő nemzeti erőt s megmutatta a tömegnek azt az utat, amelyen az országnak haladnia kell, ha a feltámadáshoz el akar érkezni. Ez a munka csak a nemzeti összefogás után valósítható meg. Ennek a nemzeti összefogásnak azonban a keresztény gondolatjében kell állni, e gondolat vonzóerejének kell magához kapcsolni a tömeget, nem úgy, hogy célkitűzéseiből valamit is feladna, hanem úgy, hogy minden más elgondolást elhomályosítsa a maga töretlen erejének kisugárzásával s beláttassa mindenkivel, hogy a má-

a mely, de különben is más divatot irtak elő katonáknak azóta, hogy ő levelette magáról az egyenruhát, mert ő holnap reggel bevonul a csapattestéhez. Hatvanhárom esztendő volt akkor. Próbáltuk lebeszélni, magyarázni, hogy nem lehet az, hogy rá szükség lenne a harcra, hiszen vannak sokkal fiatalabbak, nem fogja kibírni azokat a fáradalmakat, amik háborúban várnak rá, kérdezze meg táviratilag, hogy be kell-e vonulnia, azt felelte rá:

— Majd megmondják ott nekem, hogy mire használhatnak, pakkoljátok össze a holmimat.

S másnap reggel utrakelt. Mikor az állomás kikísértém öcsémrel, aki őszel készült a hadapródiskolába, most azonban tizenhárom esztendőes gyerekként kitelhető büszkeséggel hozta apám csákótokját, azt kérdezte tőlem:

— Hát te mikor jössz?

Mondtam neki, majd ha hívna. Nem sok kellett várom, alig husz nap múlva megjött az én behívóm is, amikor apám visszaérkezett. Mert hisz mióta ő békés polgári ruhát öltött, már honvéde is több volt Magyarországnak, mint az ő főhadnagy korában az egész hadsereg.

Apám aztán élte tovább csendesen a rendes polgári életét. Anyám, hűgaim is a ház körüli robotlással pergették az idő rokkját. Öcsém elment a hadapródiskolába, én meg kilódtam a kiképzés alatt a fizikai fáradalmakon felül a német vezényszóval, sőt a németnyelvű

tiszti vizsga különféle tankönyvekbe és jegyzetbe szedett hieroglifáival, Bécsben meg Bruckban.

De kitélték az inasheket, megkapta a „kadettaspranti charge”-t, ami dopping volt a továbbiakhoz, egyben azonban a végét jelentette a bécsi szép életnek s a gyakorlati értékre való kirukkolás nekem is, meg a szakaszomnak is csak azt jelentette már, hogy el ne feledjük a hadi fortélyokat, míg be nem waggoniroznak. Bizony, talán kicsit nehéz szívvel irtam meg haza, hogy most már nem babra meg majd a játék. Akkor kaptam apámtól a levelet, amint következik:

„Kedves Fiam! Tehát elérkezett az a nagy aggodalommal és szívszorogással várt idő, amikor téged is védelmére hív a Haza, amidőn neked is oda kell menni, ahol oly sokan küzdenek és véreznék s már el is vérezték megtámadott édes Magyar hazánkat.

Hogy ez még másként is lehetséges, hogy azon rövid idő alatt még valami kedvezőbb körülmény is bekövetkezhetne, nem merem remélni.

Hogy mennyi aggodalmat fogunk miattad kiállni, — mennyire fog szívünk, különösen anyukád vérezní, azt te el tudod képzelni, — mégis bizonyos büszkeséggel mondhatom ki, hogy örülök, hogy én is adhattam a Honnak egy védőt megtámadott nehéz helyzetében, ha én magam már nem lehetek ott, — helyettesít a fiam s bizonyára ő nagyobb hasznára lesz, mint én lehetek.

Utavalálul mit adhassak neked édes fiam erre a nagy és nehéz utra? Nem

sod, vagy harmadrangú kérdésekben lehetnek is véleménykülönbségek, a keresztény nemzeti politika szükségességének és egyedülvalóságának kérdésében vita nem lehet.

Örömmel üdvözljük ezt a beszédet, amellyel ilyen világosan, ilyen lelki nem érthetően tett hitvallást a keresztény nemzeti politika gondolata mellett.

Szent József oltalma.

Az emberi lélek önmagára bagyalkozva az élet küzdelmeiben hamar elgyengül és segítő pártfogó után eseng. De nemcsak az egyedek, hanem a közösségek is támogatót kívánnak, kik közt ők találják a tökére: bankérdeklőségek, iparvállalatok vezetői, minisztereket, államtitkárokat és más hasonló előkelőségeket, kik védenekük ügyeit gondviselésükbe véve, azokat előmozdítják.

A katolikus egyház is gyermekeinek a keresztiség szentiségében, intézményeinek a felszentelési aktusában rendel Patronust, de a pártfogó nem földi hatalmasság, hanem égi hatalom, leginkább egy glóriás Szent magasztos személye. A keresztelés itt tehát nemcsak névadási szertartást, hanem a pártfogó Védőszent oltalmába való helyezését is jelenti.

Valamint az embereknek, úgy a katolikus intézményeknek is vannak névnapjai, miket az egyházi életben búcsunak neveznek és melyeket az önkérszénység ideje óta legmélegebb szeretettel ünnepe meg az egyházközségek hívőközsége.

A salgótarjáni északi róm. kath. egyházközség alapításánál a plébániát vezető ferences Rend Szent József oltalmába ajánlotta az új egyházközséget és ennek első búcsunapját szokatlan méretű ünnepességgel és odaadók meggitt bensőséggel ülte meg városunk északi tájának katolikus társadalmát. Szentév tavaszára, a virágvasárnap május első napjaira esett e szép búcsuünnepség, mely azonban több volt ennél, ez a buzgó szívű hálás demonstrációja volt jóságos Patronusunk Szent József iránt, ki hatalmas közbenjárásával a Mindenhatónál kihozta, hogy védenekük lelküdvét szolgáló plébánia — oly sok leküzdhetetlennek látszó nehézségek ellenére is — létezhessen és kegyelmet áradó nemes hajléka — a legvalóságosabb pénzlenet idő dacára is — felépüljön.

Szent József szeretete vezényelte erre az alkalomra ünneplő körünkbe a krisztusi lángoló hit és a magyar fellamás coudás ébresztőjét, a ferencesek kimagasló büszkeségét P. Zadravecz Ist-

ván püspököt, ki Kapisztrán lelkületével előzőleg triduumot tartott. A nagy Püspök salgótarjáni látogatásai már városunk valláserkösi életének valóságos mérföldkövévé váltak és apostoli útjait mindig a hitéletünk hatalmas arányú fellendülése követték. Mostani látogatás munkája ragyogó koronája volt az előzőnek, diadalmas zengő szent igéi a termékeny szívek mélyén életre keltek és az egek felé szálltak.

A magyar történelemben a nemzeti újjáéledés vezérszerepét vívó élő Nagyságunk városunk minden lakója szívéhez szorosan hozza van forrva, hódolatunk és tisztelünk látható kifejezése — mely megérkezése alkalmával oly imponzánssal megnyilvánult — tehát nem formáság, hanem örömteljes halálak erőssége volt. A pápai és a nemzeti zászlókkal fellebörgő zord ferences plébánia-kápolna tagas előterében, ünnepi díszbe öltözve az északi hívek hatalmas tábora várta a püspököt, ki április 30-án d. e. 11 órakor lelkes éljenek közepette érkezett meg. Az „Ecce Sacerdos” ünnepi hangjai közben elsőnek a kis Karattur Katóka üdvözölte a gyermekek szeretetét kifejező szép virágkoszorúval. Az egyházközség nevében Horváth Károly főmérnök, világi elnök, az Oltár-egyesület nevében Horváth Károlyné elnöknő, a Crédó férfiegyesület részéről Molnár László főgimnáziumi tanár ékes, szívű lakodó szavakkal és a Harmadrend, a Mária Kongregáció és a Rózsafüzérszövetség díszes virágkoszorúval szeretet-kiáltást tettek a dalis főpapot P. Zadravecz István püspök közvetlen hangú válaszában meghatva köszöntö a kedves fogadtatást, örömmel emlékezett meg többszöri tarjáni látogatásairól és nem titkolta régi szeretetét városunk lakói iránt, melynek dokumentálására szerényen megemlítette, hogy különösen az új plébánia ügyeire és híveinek boldogságára mindennap imádkozik. A kápolna kapujánál az ornatusba öltözött P. Vilmos átnyújtotta a bejárat kulcsát és a püspök P. Marián házfőnök-plébános kíséretében áldást osztva a kápolna szentélyébe vonult, hol a virágerdőben álló oltár előtt rövid adorációt végzett.

mégis, talán csak azért, hogy lelkemen könnyítsek.

És még egye bivom fel figyelmeztet, mert attól tartok, hogy ez magadól eszedbe nem jut, de ha gondolsz is rá, az apai figyelmeztetés sem lesz felesleges. Tudnillik te most kicsiben egy hadvezér vagy, te most 50–60 emberért leszel felelős, tehát elsősorban az ő jólétük és biztonságukról kell gondoskodnod annyival is inkább, mivel ők is mind a Haza védelmezői s így minden egyesnek elvessze kár a honvédelemre nézve is, de meg más egyéb honpolgári kötelességekre nézve is. Ne parancsnokunknak, fellebbvalójuknak tekintsd tehát csak magadat, hanem elsősorban jóakór bajtársuknak, tekintsd őket felebarátaidnak s úgy bánj velük, mint hozzád hasonló emberekkel. A szolgálatteljesztés fejelem-fenntartása mellett tehát igyekezz magadat szakaszod minden egyes embere által megkedveltetni, hogy ne csak a szorosan vett parancsokat teljesítsd, hanem érte szívesen menjenek a lüzbe is. Szóval ne pusztán parancsnokod, de szükségleteik a jólétükről gondoskodó bajtársuk legyél.

Ezek volnának az én apai tanácsaim s meg vagyok győződve, hogy ezeket meg is szíveled s amennyiben hasznos és célszerűnek találod, követni is fogod.

Menj tehát lsten hárval és öbönne bízva oda, ahova a kötelesség parancsol s térj vissza azon tiszta és nyugodt lelkiismerettel, hogy mindazt a legjobb tudásod és tehetségedhez képest teljesítetted, amit a Haza kívánt és elvárt tőled. Mi csak imádkozhatunk érte és ezt meg is fogjuk tenni, talán az Urstien meg fogja hallgatni buzgó imáinkat.

Vasárnap d. u. 4 órakor az „Élet Kenyere”-ről, a legméltóságosabb Oltáriszentéről költői ihlettel beszélt a feladta fel a nemrég megalakult Oltárjegyesületünk tagjait s ugyanakkor szentelte meg a Ráflay Péter és neje által adományozott gyönyörű szép teljes ornatust, mely értékes ajándék nagylelkű adakozói külön főpapi áldásban részesítette.

A triduum első napján, vasárnap este 7 órakor a férfiakhoz szöjt a Püspök Atya, kik a kápolnát zsúló-ásig megtöltötték és kik a lelkeket leíráló és egekbe hívó szavait mely áhíttal és szomjas lelekkel hallgattak. Szent Józsefet, mint a legnemesebb férfideált tárta elénk és követésére buzdította a materializmus fertője lele baladó férfivilágát.

A második estén a nőknek beszélt, kiknek egyrésze — a kápolnába be nem lerve — a szabad ég alatt hallgata az apotoli szözatot, mely a Máriás lelkületről szóllott és az igazi édesanyát karakterizálta. Könyező szemei szárai és elölojtott zokogások sóhajai kísérték áldott szavait, melyek mint előző napi beszédei is legálásabb talajra találtak.

A harmadik estén a kápolna előtti téren felállított szöszökről prédikált, mivel a többeszerre menő óriási tömeg a kápolnába már nem fért be. Lélekemelő szavai ezrek szívet vonzotta a magasságok felé, midőn a „Crédó” férfiegyesület és a Harmadrend magasztos eszméit oly lángoló bérrel fejtegette, mely egyesületek művészi ízlésű szép zászlóit beszéde végén a kápolnában megszentelte. A Harmadrendiek zászlóanyai tisztségét: Ráflay Péterné és a Crédó férfiegyesületét: Horváth Károlyné urasszonyok töltötték be.

A zászlószentelés után megindult az ünnepi menet az élő hitet szimbolizáló égi gyertyák lobogó fényében és amerre elhaladt, minden ablakból fényárván uszó ablakok köszöntöttek. Különösen szép volt a rendőrség palotájának izlésesen kivilágított ablaksora, de szép volt a járási bíróság és a többi köz és magán-épületek illuminációja is. Az acélgyári derék zenészek művészi játéka és a hivatali hívőreger énekhangjai mellett felsorakozott körmenetben saját zászlóik alatt résztvettek a Crédó, a Harmadrend, a Keresztényszocialisták csoportjai. Ott voltak a Szivárdisták az Oltárjegyesületek, a Rózsafüzérszövetség, a Mária Kongregáció, a cserkészek, leventék nagyszámú csapatai is. A menet közepén baloldali baldachin alatt a legfényesebb Oltáriszentéget vívó P. Zadravecz Püspök és díszes nagy asszisztenciája, utána haladt a városi hatóságok és az egyháztanács tagjai. A grandiózus nagy körmenet a szokásos utvonalon elhaladva a kápolnába tért vissza és ott főpapi áldásban részesülve, a himnusszal fejeződött be.

A hivatalos búcsunap bár hétköz-

A többi dolgokra nézve anyukád megírta a szükségleteket. A kardot elküldtem, de ha nem érkezik meg időben, vegyél. Laci, az unokaöcsém, aki zászlótartó volt ugyan azt írta, hogy a harcra és az csak felesleges teher, lehet azonban, hogy csak neki, mint zászlótartónak volt az.

Elmenteled előtt még bizonyára valthattok legalább egyszer levelet, de a harcra, ami, amikor csak teheted, adj életit, hogy nyugodtabbak lehessünk.

Minden jókat kívánva, szívből ölelünk és csókolunk mindnyáján, szerető apád.”

Eddig azól a levél. Több, mint tizenegyele esztendő óta feketedik már rajta a tinta, rácsordult könnyem is nyomtalanul eltűnt. Azóta az öcsém is, mint vitéz Hadnagy ur tért meg a hadak útjáról s várjuk mindketten a pirkadást, kicsit talán törtöttebb, mint mikor először mentünk ki nótaszóvala felvirágozva.

A nagy vihar után újra összevödött a család. Csak az apánk ment el körülünk. Hét évre rá, hogy ezt a levelet kaptam tőle, elment mennybéli sok számos bajtárs közé s bizonyára lsten trónusának árnyékában imádkozik ithagyó véreiről és azokért a milliókért, akiknek oltónál védelmezni: atyai áldásával egykor ihlukoromban engem is elbocsátott.

Ha a hangját hallhatnám, bizonyára azt mondaná:

— Neked írtam azt a levelet, senki másnak, mért kellett azt másnak is olvasni?

En pedig erre azt mondanám:

— Édes jó apám! Mert te mindvégig katona maradtál.

egy áttal
különböztetjük meg a valódi bankjeggyel a hamisítványtól

ASPIRIN
TABLETÁKON
is megvan a valódiság jele: a Bayer-kereszt.

Meghűlés első jeleinél és fejdalmaknál Aspirin-Tabletták

napra esett, a kápolna mégsem tudta befogadni hívei tekintélyes nagy számát. Kik a május 3-án, d. e. 10 órakor tartott ünnepélyes főpapi misére, oly áhíttal és lelkes örömmel gyűltek össze. A főpapi szentmisét szerzetes és világi papaságból alakult asszisztenciával P. Zadravecz István püspök Öccsellenciája pontifikálta, melynek befejeztével a búcsunap jelentőségét hirdető ünnepi beszédjének magas származásai közt újból Szent József oltalmába ajánlotta a plébániát és minden hívőjét. A szentmise után az egyháztanács küldöttsége tisztelt a láng-lelkű Püspöknel, kinek apostoli heróda-zásaiért az egyházközség hiveli névben Horváth Károly főmérnök, világi elnök mondott hálás köszönetet. A Püspök a délután folyamán autópár nap nap lelkimagyányba Szentkútra utazott.

A ferences plébánia búcsunapja ritka sikerű ünnepi keretek közt áhíttal meg bensőséggel lezajlott. E napi meditációink közt hálával gondolunk egyben az előrelátó jó ferences Atyáinkra, kik Szent József oltalmába ajánlották az alapításánál az egyházközségüket. Tették ezt azzal a szent és meggyőző logikával, hogy ha a Mindenható Szent Józsefre bízta Megváltó Fia nevelését és gondozását, így mi is követhetjük az isteni példát és oltalmába ajánlhatjuk fiatal plébániánk ügyeit, különösen a soká nem késbeő templomépítést.

Dicső égi pártfogóinkban nem csatlakoztunk; pedig az építés megindulásakor a szükségességgel több mint fele meg hiányzott, Szent József közbenjárásával a Mindenható megsegítette szent ügyünket és a százezer pengős építkezés ma már teljesen kilizetve és berendezve felelűp. Oh igen, történnék meg ma is csodák!...

Ráflay.

Hírek és különfélek

Személyi hír. Pájer János apost. protonotárius, rzsnyói püspök helynök I. hó 3. és 4-én városunkban időzött, ahol csütörtökön az Actio Catholica gyűlésén, délután pedig papi gyűlésen előkölt.

Személyi hír. Dr. Szabó László egyetemi tanár, a Pesti Napló csallagos cikkének írója, folyó hó 21-én Salgótarjánban az ipartestület nagy termében előadást fog tartani. Részletes program a legközelebbi számunkban.

Dr. Mihalovich Zsigmond c. kanonok, budapesti plébános az Actio Catholica/ országos igazgatója I. hó 4-én városunkban tartózkodott. [A gyűlésről, melyen beszédet mondott, jövé számunkban emlékezünk meg.]

Uj orvos városunkban. Dr. Olaj Andor városunk fia, aki 3 éven át Gyöngyös város kórházának orvos volt, városunkban telepedett le s edvatyának Székely-u. 1. sz. alatt levő házában nyitott rendelőt. Szeretettel köszöntjük őt körünkben!

Búcsúnak. Mindazon kedves ismerőseimnek, akikől Salgótarjánból való elköltözésem alkalmából a rendelkezésemre álló idő rövidége miatt — legnagyobb sajnálatomra — személyesen nem tudtam búcsút venni, ezúton kívánok minden jót és kérem, tartanak meg jóemlékeztükben. Örv. Galgó Jömet.

Névmagyarítás. Miládi Habne Károly m. kir. honvédszázados nevét Hernády-ra változtatta.

Az Országos Vitézi Szöv. vitéz Jónás Ödön, Salgótarján m. város vitézi hadnagyát, ezen tisztségében a Vitézi Rend árduában kinevelt igen értékes szolgálatairól dicsőre elismerésben részesítette.

Parád gyógy-fürdő, arzén és vastartalmú természetes ásványvízforrása, Szénsavas fürdők

vizgyógyintézet. Kiváló eredménnyel gyógyítja a női ivarszerek különféle megbetegedéseit (magtalanosság, a méh idült lobja, petefészekgyulladás, izmádomány stb.) Előidényben legálább 4 napig a fürdőben tartózkodó vendégek május 14-től június 25-ig 25% **költségtérítéssel** a szoba és fürdő árából 50% **engedményt!** Főidényben köztisztviselőknek kétgyás szobában személyenként 6 - pengőért egygyás szobában 6 pengő 50 fillért teljes ellátás. **Folyó vízzel** ellátott, modern, kényelmes szobák. Napi ételmezés 4 pengő 20 fillér. **Pénztári és mosdórendszer. Márszállított vendéglői árai!** Prospektust és bármilyen felvilágosítást nyújt a **Főigazgatóság, Parádfürdő.** Telefon: Parád 1.

A „Báthory év” jelentősége.

A nagy király születésének 400 éves évfordulója alkalmából

A mohácsi vész után Magyarország három részre szakadt. A nyugati rész habsburgi Ferdinándot választotta királlyá; Erdély Zápolya Jánost emelte az uralkodói trónra s az ország nagy része török járom alá került. Így a magyarság kettészakadása befejeződött s középeurópai jelentősége erősen lecsökkent. Ez időben tűnt azonban fel Báthory István, aki az erdélyi szülői házból kisaríadván az olasz-honi bolonyai egyetemre ment s tanulmányait befejezve I. Ferdinánd udvarába került, honnan később Zápolyához csatlakozott s Erdély ügyeinek szentelte minden idejét. A Zápolyai halála után előbb Erdély fejedelmévé, majd Lengyelország királyává választották s nemzeti ügy a török, mint az orosz invázió ellen tényszerűen és fegyveresen megvédve oly magasra emelte, hogy egész Európának döntő súlyú tényezőjévé vált.

Akik a legutóbbi világháborúban a lengyel városokban megfordultak bizonyára észrevették, hogy a lengyel nemzet a Báthory István történelmi érdemeit és emlékeit mily nagyra becsüli s mélyen tiszteli s hogy nevével a városok szebb utcáit és tereit, tudományos intézetét és egyetemét nevezi el, szobrokat állított emlékeik és őt tartja egyik legnagyobb uralkodójának.

Ugyanígy Erdélynek, közelebbről a magyar nemzetnek történelmében is Báthory István egyike a nemzet egyetemes érdekeit alátámasztó történelmi nagyságoknak.

Báthory István születésének 400 éves évfordulója a mai magyar nemzedéknek egy jeles alkalom arra, hogy a történelem éltező forrásához zarándokolva a dicső nemzeti múltat visszatekintsék és a nagy király dicső példájától nyerjen tanúságot és szeressen erőt a terhek elviselésére és a reá váró nagy feladatok megoldására.

De ez az évforduló kitűnő alkalom arra is, hogy felelevenítsenek a századok folyamán egymással szoros kapcsolatban állott két nemzet, a magyar és a lengyel nemzet régi bensőséges kapcsolatait. A magyarságnak mai elszigetelt helyzetében barátokat kell szereznie. Ez az évforduló a legjobb alkalom arra, hogy a velünk annyira rokonszerezvő lengyel nemzet és lengyel nép figyelmét és érdeklődését magunkra tereljük és a baráti kapcsolatokat — még ha a lengyeleket a világpolitikai konstelláció egy másik táborba sorolta is — felelevenítsük és kimélyítsük.

A két nemzet közös történelmi hivatása az volt, hogy Nyugat kapujánál őrt állva a nyugati civilizációt védje Kelt támadásaival szemben. A közös sors, a közös hivatás a századok folyamán gyakran szoros kapcsolatba is hozta a két nemzetet. A történelem közös alakjai közül a lengyelek Báthory Istvánt, az erdélyi fejedelmi székből a lengyel királyi trónra választott királyt tartják a legnagyobb, mert ő volt az, aki aránylag rövid, alig 10 éves uralkodása alatt döntőleg utasította vissza a lengyel és Észak-Európa legnagyobb veszedelemét, a moszkovita áradatot.

Báthory az Ujkornak egyik legkiválóbb hadvezére és államférfi volt. Minden tekintetben ujkor uralkodó, nagy-műveltségű, tudománykedvelő és műveltségkedvelő nagy ur, bölcs államférfi és kitűnő hadvezér egy személyben. Szeretle Magyarországot és Lengyelországot történetében egyformán korszakos jelentőségű. Erdélyt, mint a három részre szakadt ország egyetlen magyar államigazgató részét ő mentette meg a széthomlásától és attól, hogy a német vagy török szakmánya legyen, Lengyelországot pedig hosszú időre biztosította az orosz veszedelem ellen.

Történelmi emléket ez évben az egész ország ünnepli. Házi zászlajunk is az ő dicső nevét viseli. A honvéd lak-

lanyok szomszédságában most épül a Báthory liget és sétány s még ez év folyamán kerül kivételre a Báthory István szobor, mely a ligetben lesz felállítva. Az illetékes ténylezők ez irányban már serény munkát folytatnak s a közel jövőben kész javaslatokkal állanak a hatóságok elé.

Inségsegély. A város polgármesteri hivatala váratlanul 25.000 pengő inségmunka segélyt kapott a kormánytól. Ezen tekintélyes összeg lehetővé teszi, hogy — ha szűkebb határok között is — a város folytathassa az inségmunkát. Ezt az összeget képviselőnk dr. Sztranyavszky Sándor minden körűnk eszközölle ki szegény dolgozni akaróink érdekében, ami gyakorlati és meleg szeretetre vall s bizonyította képviselőnk eddig is közismert atyai gondoskodásának, mellyel városunk és vidékünk szociális helyzetén javítani törekszik. (E helyen közöljük, hogy képviselőnk I. hó 3-iki parlamenti beszédének hiteles és teljes szövegét lapzártá miatt jövő számban hozzuk. Szerk.)

Dr. Kovács József bányáldorvos és családja Budapestre költöztek. Kovács főorvos 40 évet töltött Salgótarjánban és ösmerte azt minden ízében. Valóságos rajongója volt a város fejlődésének s az utolsó évtized alkotásait szeretettel szemlélte, bírálta és élvezte. Művészi ihletű neje mint Lodz tanítvány mesteri essettel, férje pedig rátermeltől jól tollal szolgálta városunk falai között a muzsákat. Amely fájó szívvel hagyta el a Kovács család az immár csinos virágos városra fejlődött Salgótarján, ép oly szeretettel kísérjük őt a város határain túl is új otthonába s a nagy világörv forgatagában küldjük feléje üdvözlésünket a „Jó Szerencsén!”

Soós Elsner Gusztáv százados áthelyezték Budapestre. Immár második évtizede teljesített szolgálatot városunkban. Ez idő alatt élénk részt vett a társadalmi életben s ahol valamelyes szociális jótékony megmozdulás volt, mindennél készséggel állott rendelkezésre. Városunk kies környékét a természet szépségei iránti benső ragaszkodással járta be s gyakorta tekintett körül a Salgó, a Karancs s a Mátra csúcsairól az ő kedves cserkész faira, akik benne a megértő kedves körletparancsnokukat tisztelték. Soós Elsner százados rendkívül sok jóbarátot és tisztelt barátot magának városunkban. Komoly, higgadt és erélyes, de egyben melegsívű és megértő hivatali működése nyilvánult meg társadalmi szereplése közben is. Áthelyezése veszteséget jelent sok salgótarjáni jóbarátának és társadalmi egyesületnek s részünkről is szívvel üdvözléssel kívánunk neki új állomáshelyén „Szébb Jövőt” és „Jó Munkát!”

Jutalmazás. A salgótarjáni I. évi körz. áll. el. iskola tanterületét I. évi május hó 2-án ösztönte meleg ünnepelésen részesítette Zolnay Ferenc igaz. tan. tól abból az alkalomból, hogy a m. kir. kultusz-kormány a Wodianer-féle 500 pengős jutalomban részesítette 39 éves eredményekben gazdag tanítói munkáját elismeréseképpen. Szankovits János igazgató a tanterületet az ünnepelt osztályában keresse fel, ahol lelkes beállítással kísérelt meg a jutalmazott tanító hosszú és fáradságos munkáját. Kiemelte a tanítói munka hazafias és erkölcsi jelentőségét és igazi kártársi szeretettel gratulált a tanterület nevében a magas jutalmazáshoz. Az egyszerű kezek közt lezajlott, bensőséges meleg ünnepelést, amely váratlanul érte Zolnay Ferenc igaz. tan. tól, meghalva közönte meg az ünnepelt. Este tisztelői a tanterület Kismama vendéglőjében jött össze, ahol Balázs Béla r. k. hitoktató tartalmas beszédében fejtegette

a tanítói pálya rögös, de nemzetnevelési szempontból a legnehezebb és legfontosabb feladatok egyikét. A tanterületet vádám hangulatban töltötte el az estét. A magunk részéről örömmel gratulálunk a jutalmazottnak, mert hiszen abban a kitüntetésben az olyan sokak által még mindig eléggé meg nem becsült és nem értékelt tanítói munka legfelsőbb helyéről jövő elismerését látjuk.

25 éves szolgálati jubileum. A maga szerény egyszerűségében is szeretettel ünnepelték I. hó 1-én a Salgótarjáni Községhivatal R. T. Társaságára osztályának tagjai — osztályvezetőjüknél Szóbel Lajos intézőnek — 25 éves szolgálati jubileumát. A reggel 8-kor hivatalába érkez — mit sem sejtő — jubilánst, az osztály élén helyettese, Kruntórád Imre bányatisztviselő üdvözölte mélyen szántó gondolatokkal telt szavakkal, kiemelve az ünnepelt mindenkor nagy ügybuzgóságot, humanitását és kollektívális vezetését, melyről mindnyájunknak alkalma volt meggyőződni. A beszéd kíséretében szerény megemlékezésül, egy szépívű cigarettatárcát nyújtott át az osztály tagjai aláírásával. Márkó Mária egy bájos csokorral kedveskedett a szeretett főnöknek. A könnyekig meghatódott jublálás, hálás szavakkal közönte meg a váratlan kedves megemlékezést, melyre ugymond méltatlannak érzi magát, hiszen ő csak kötelességet teljesítette és fogja teljesíteni a jövőben is. A rövid, de megható ünnepség után, megint megindult a munka az osztályokon, hogy egy újabb 25 év elismerését hozza meg, úgy a főnöknek, mint a munkatársaknak. A délelőtti folyamán a kollégák szerencsés kívánataikkal halmozták el a jubilánst. Szerkesztőségünk nevében is melegen üdvözljük Szóbel intéző jubileumaalkalmából.

Kiadó. 2 szobás lakás és 1 üzlethelyiség. Karancs-utca 7. szám alatt.

A Katolikus Népszövetség salgótarjáni csoportja a központi kiadott jelentésében 1933. május 7-én d. u. 6 órakor, a kath. kör nagytermében összejövetelt tart, melyre minden katolikus, ki a katolikus ügyeket szívén viseli, szeretettel vár a vezetés.

Eladó egylovas (de kettős ruddal) és szántalappal is felszerelhető könnyű járáru, homokfutó, féderes hajtokocsi, továbbá egyes és kettős fogatú löszerszám és nyeregfelszerelés Reguly Lajos városi állatorvosnál Telefon: 15 és 66.

Tűz. Vasárnap (április 30-án) a Kálvária melletti erdőrészből feltörő füstoszlop lett figyelmes e sorok írója sétáló társával együtt. Odasiettek s a nagy mennyiségben összegyűjtött szárazlevelek hatalmas lángnyelvei a fenyőfákat pörköltek s futottak szerzetést az erdőben. A tűzet egy odulató harmadik sétálóval együtt sikerült eloltani. A gyújtogató fiúnak és társainak nevét megtudta, a városi kihágási bíró a büntetőeljárás megindította ellenük. E helyen különösen a szülők figyelmét hívjuk fel a gyűfákat különösen kedvelő gyermekekre.

HONSZ közgyűlés. A hadirokkantak, h. övezégek helyi csoportja m. hó 23. d. u. 3. órakor tartotta évi rendes közgyűlést a városházán, Lapsánszky János csoportelnök vezetésével. Az országos központ részéről megjelent Csák Boldizsár igazgató, városunk rendőrkapitánya és csoportunk tb. tagja dr. Jánosny Ödön és a tagok csaknem teljes számban. Az előnki beszámoló és tisztikar jelentése után Csák Boldizsár igazgató ismertette a hadirokkantügy mai állását, vázolta a nagy erőfeszítéseket, amiket az országos vezetés a törvényjavaslattal kapcsolatban az egyes csoportok segítségével végzett. Bajtársi ösztönzéssel mondta el véleményét — mely minden hadirokkant véleménye kell hogy legyen — a régi kormányzat mulasztásairól, Gömbös Gyula miniszterelnök megértő magatartásáról és a gáncsokodókról. Az előnki megköszöntö az agilis igazgató tájékoztató beszédét. Berze István hadirokkant kérte az előnkséget, hogy egyelőnt zászoló beszerzése iránt tegyen lépéseket. A közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta az indítványt. Közgyűlés után különféle kérdésekben adott tanácsot az igazgató a hozzáfordultaknak.

Halálós szerencsétlenség. F. hó 2-án egy butorszállító kocsi berakása közben a nagyalomlón sulyos cserecsentés történt. A bányatársulat emberei rakták vasuti kocsiira Dr. Kovács József ny. bányáldorvos butoraiát a butorszállító kocsi. Amikor a hatalmas és sulyos kocsi felvontatták a rakodóra, a lovakat kifogták és hosszú kötelekkel a

rakodó mellől próbálták a vagonra huzatni a kocsi. A butorszállító kocsi első kerekére a rakodó és vagon közé csuszott s a kocsi rudja olyan erővel vágódott félre, hogy a közelben levő Győre Sándor bányatársulati művezető és Lengyel Károly napzsámozsi fejen vágta. A két sulyosan sérültet a vasutasok vették kezelés alá, majd a bányatársulati betegszállító kocsi a bányakórházba szállították, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Lengyel Károly nyakcsigolyatörést szenvedett, állapota reménytelen; Győre Sándor sulyos de nem halálos lejárulást. Lengyel Károly 34 éves recskilakost azonnal hazaszállították, de még utközben meghalt. Felesége és 3 gyermeke maradt. Győre Sándort a kórházban állják.

Religiógyakorlatokat tartott a Kat. Kör tagjai számára P. Réz Marián Ferences plébános, k. köri társelnök április 27, 28 és 29-én este 8 órai kezdettel. A lelki gyakorlaton nagyszámú férfigyűlést vett részt. P. Marián fáradhatatlan agitációs és felkészítési, gyakorlati ismeretei — melyeket országjáró missiók tartásával szerzett meg — nagy hatású voltak hallgatóira, akik másnap megszólva a két plébánián járultak a szentáldozáshoz.

A reálgimnázium és polgári iskola ünnepe a hősök szobránál. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a középiskolák növendékei minden évben május hónap valamelyik hétköznapján kivonuljanak a hősök emlékművéhez, hogy ott hódoljanak a világháborúban elesett hősök emlékének. A közoktatásügyi miniszter ezen rendelkezéssel elsősorban azt a mélyéges hálát, szeretetet és magasztos elismerést akarta a jövő nemzedék lelkében meggyökeresíteni, amellyel a magyar nemzet tartozik azoknak a hősöknek, akik nemzetünknek dicsőséget és hírnevet szerezve életüket áldozták a hazáért. Ezt a kötelezettséget rója le Salgótarjáni város reálgimnáziumának és polgári iskolájának tanulóifjúsága május 11-én csütörtökön délt 12 órakor, amikor kivonulnak a Hősök szobrához. Az ünnepi sorrendje a következő: 1. Hísegegy. Ennéki az egész ifjúság. 2. Halottak mind visszajárnak: Szavalja Végh Erzsébet polg. IV. o. tan. 3. Ünnepi beszéd: Mondja Molnár László reál. tanár. 4. Énekszám: Élet vagy halál, emléki a polg. iskola énekkara. 5. Mese a halott katonáról: Szavalja Regöczy Sándor reál. I. o. t. 6. Énekszám: Ünnepi ének, emléki a polg. iskola énekkara. 7. Honvéd: Szavalja Ferjancz Kálmán polg. IV. o. tan. 8. Himnusz: emléki az egész ifjúság. Eredekölődőket szívesen lát a rendezőbizottság. Az ünnepségre mégcsak azt jegyezzük meg, hogy a május hó utolsó vasárnapján a hősök szobránál rendezendő nagy ünnepségen mindkét intézet ifjúsága szintén résztvesz.

Sport. Lapzártakor kaptuk, helyszűke miatt már nem hozhatjuk. Kérjük csütörtöki beküldeni.

Turisták. A M. Kárpát Egyesület Salgótarjáni Osztálya folyó hó 6 és 7-én évadnyitót, vagyis az idén első hivatalos és így rendesen nagyobb szabású kirándulást rendez a közeli Mátrahegyessé másodlagos legmagasabb pontjára a Galyatetőre. Vezető Dr. Förster Kálmán polgármester, egyesületi elnök. Indulás május 6-án, szombaton 12 h 45 perckor a tóteri állomásról, vasuton Nagybátonyba, innét gyalog Nagybátonyközségén át: Hókodomb, Bec-kut, Fiskálitás, Piskészke, Piskészke, Galyatető, Kőltés 2:50 P, nem tagoknak 5 P. Meghálás a Galyatető kedves és otthonias menedékházában. Étkészes háttizsákból, de lehet kapni ebédet is 1:20 P-ért és vacsorát (zsiány-pencsény) 1 P-ért. Ennek a szépnek igéző május kirándulásnak érdekességét és látogatottságát minden bizonnyal még csak fokozni fogja az az örvendetes körülmény, hogy 7-én, vasárnap d. e. 10 órakor tábori misét mond az Isten szabad ege alatt, a szent természet hatalmas templomában, Traup Péter esperes plébános és utána felszenteli az Osztályunk által a menedékház alatt elterülő, gyönyörű alhavi rétten felállított keresztet, amely tehát Csonkamagyarországon a legmagasabban emelkedik az Ég felé s innen a Magas-Tátra tekintve eszedik a Mindenhatóhoz ezerves hazánk helyreállításáért! Olyan ritka szép alkalom lesz ez a keresztzentelés, meg a májusi kirándulás, hogy ezen minden épkézláb salgótarjáni turistatársunknak és minél több kedves vendégünknek is ott kell lennie.

A sósárhányi körjegyzőség harmas ünnepé. A sósárhányi körjegyzőség és plébániához tartozó Sósárhány és Kishartyán községek képviselő-testületei folyó évi április hó 17-én Mráz György kerületi esperes plébánosuk 25 éves ülteti plébános jubileuma alkalmára elévülhetetlen érdemeit díszpolgárukká választották s a díszpolgári oklevelet napján, április 24-én adták át. Kacsokics Sándor járási főszolgabíró elnöke alatt tartott együttes díszközgyűlésre ünnepelt 6 tagú küldöttség hívta meg a nála éppen kerületi papi gyűlésen együtt levő papsággal együtt, ki papársaitól s mindkét község lakosságától kísérve lelkes éljenés közepette érkezett a jegyzőség tanácstermébe. Először a főszolgabíró a gyűlés üjből megnyitása után úgy a maga, mint a vármegye megbízottjaként Mráz György esperes-plébános érdemeit méltató lendületes beszédben üdvözölte és a díszpolgári oklevelet átnyújtotta. Üdvözölték még a két község nevében Keve János körjegyző, a kishartyáni egyházközség nevében Kajdy Lajos kántortanító. Mráz György a meghatottságtól könnyes szemmel hátrított el magától minden érdemtel, hangzóatva, hogy amit tett, hivatás és kötelesség szerűen cselekedett. Megköszönte a kitüntetés, ígérte, hogy a jövőben is Isten, Haza és községei egyaránt kívánja még hátralévő éveit átélni. Ezzel elnöklő főszolgabíró a „Hízszekegy” elmondása után a gyűlést bekezdte. Az együtt levő ünnepelő községek díszpolgárát elkísérte, hosszú menetben a plébánia felé, melynek közelében levő köztérre már messziről tündökölt a tiszta fehér egyenruhában, mellcímekkel, tollas sapkában, feszes vigyáz állásban várakozó leventék, kik egyesületi elnökökkel díszkürtjelel fogadták. Tóth Gyula levente üdvözölt beszédre Mráz György egyesületi elnök vallásosságra, hazaszeretetre buzdította leventéit, a Haza reményeit, mert ahol vallásosság nincsen, ott hiányzik a hazaszeret, pedig a boldog Magyarország csak e kettő jegyében nyerhetjük vissza. Az „Imához” körtjelel és vezényszó elhangzása után a díszszakasz kifogástalan díszmenettel tisztelegve elvonult. Könyvezésig megható volt a plébániaudvarban úgy a sósárhányi, mint a kishartyáni iskolások gyermekek rajongó szeretének megnyilvánulása, üdvözölő beszédek, versek, énekeszámok és virágok átnyújtásával. Az ünnepség után a plébános által adott ebédben többek között résztvettek Balás Barna főrendházi ág Antal nevű fiával, Kacsokics Sándor járási főszolgabíró, Dr. Mattyasovszky Kamill főszolgabíró, a Salgótarjáni Köszénbánya R.-T. képviselőben Fischer Ferenc bányagazdát, Csáth Imre bányafőmérnök, a szécsényi esperesi kerület összes papjai, valamint a helybeli és környékbeli tisztelői.

Eladó egy újonnan javított 4-6 HP. benzimotor. Koós Kálmán géplakatosnál Kisterenye. Akár stabilként, akár csépléshez jó.

A forgácstelepi női kézimunkatanfolyam beszámolója. A forgácstelepi kis bányaoázis minden szép és nemes iránt rajongó, dolgozni akaró lakóinak régi vágya nyert kielégítést akkor, midőn a bányászcsaládok életének, megmozdulásának megörökítésére érdemes mozzanatait alaposan ismerő és minden érdemes eszmét megvalósítani törekvő agilis vm. névművelési útkarunk Oravszky Rezső megadta a lehetőséget a női kézimunkatanfolyam megszervezéséhez. A szervezés és a halogatóknak a tanfolyam végéig való megtartása a mutatóköz-készég mellett nem talált nehézségekre, csak talán nehezebb és lehangoltasra azok részéről, akik a jelentéktelen nagy száma miatt megejtett selekció következtében kimaradtak. Az érdeklődés nagyságát eléggé illusztrálja a 65 jelentkező. A tanfolyam a munkásoknak a mai gazdasági élet megváltoztatására vonatkozó törekvéssé és gazdaságos életre való szoktatás célját minden nehézség nélkül elérte. Elérte azon értékes eredménnyel, hogy a forgácstelepi bányászasszonyok maguk állítják elő alsó és felsőruha szükségleteiket. A tanfolyam keretében illesztett előadások iránt is oly nagy volt az érdeklődés, hogy a hallgatók nagy számára való tekintettel, jövőben nagyobb helység kiutalását helyezte kiállításba a helyi felügyelő. Az anyag feldolgozása körül gátló körülmény nem mutatkozott, a célkitűzés, csoportosítási és belső érték tekintetében, teljesen megfelelt a hallgatók szellemi nívójának és

érdeklődési körének. Az előadások értékes eredménye, hogy a hallgatók vallás, erkölcs, hazaszeret, tisztelt, megbecsülés és értékelésben, családi és állami élet, dalszeret, olvasmányok és irodalmi termékek megválasztásában, magyar népszokások, értékes megbecsülés és a gazdasági helyzet megváltoztatás célzó törekvéseiben; a szebb és boldogabb jövő elérését biztosító értékeket felismerve, helyesen és célszerűen alkalmazzák. A hallgatók eredményes munkakészését legszelbeben az évszáz, illetve befejező ünnepély keretében rögtönzött munkakiállítás mutatja, mely 30 női ing, 19 férfi ing, 25 női nadrág, 19 férfi nadrág, 35 köntény, 20 felsőruha, ágynemű és különféle szabásminta gyűjteményből állott. A fehérmű és felsőruha készítéséhez szükséges anyagot saját költségükön szerezték meg a hallgatók és saját varrógépeiket bocsájtották a tanfolyam rendelkezésére. A hallgatók ambícióját fokozta, hogy Molicska Nándorné helyi felügyelő fáradságát és áldozatkészését nem ismervé gyakran meglátogatta az előadásokat és az ily alkalmakkor elmondott buzdító beszédeivel munkaszeretetre, kitartásra és türelemre készítette a hallgatókat, valamint nagyban hozzájárult szak tudásával is a tanfolyam nívójának emeléséhez. A szakelőadók Bóth Gyuláné (fehérmű) fáradságtalan buzgalommal törekedtek átlátnál, értékre váltani fel szak tudásukat, mely különösen a mai nehéz gazdasági viszonyok között nagy értéket képvisel. Ez a karöltött munka meg is hozza azt az eredményt, mely nem korlátozódik csupán a fent említett kiállításra, hanem a mindennapi élet egyik legfontosabb szükségletét az alsó és felsőruha előállítását a szakelőadók készsége és buzgó ügyszeretete folytán a tanfolyam hallgatói immár önmaguk állítják elő saját és hozzátartozóik részére nagy költségmegtakarítással. Az örök hálát érzése tölti el a tanfolyam hallgatóit a szakelőadók, valamint Sztankovits János és Bóth Gyula isk. ig. előadók iránt, akik általánosan és közhasznú az összes hallgatók érdekkörébe vágó értékes előadásokkal gazdagították a hallgatók ismeretét, kielégítést engedve a legnagyobb emberi szenvedélynek a tudásnak. A tanfolyam befejezése ünnepélyes keretek között a helyi felügyelő és számos érdeklődő jelenlétében folyt le. A gazdag műsor után Sztankovits János a tanfolyam vezetője mondott köszönetet a helyi felügyelőnek fáradságtalan buzgalmaért, mellyel felkarolta és elősegítette ezt a nemes ügyet, valamint köszönetet mondott az előadókban értékes munkájukért, mellyel lehetővé tették, hogy a nehéz gazdasági viszonyok között a háztartási anyagi gondjait a tanfolyam hallgatói megkönnyíthessék. Végül kiemelte a forgácstelepi bányász családok nemes hajlamait, a munkaszeretetre és tudásra való törekvésségre, megbecsülés és hazaszeretetre, valamint a vallásos és családi életben való elmélyülésre buzdította a tanfolyam hallgatóit. Sztankovits János isk. ig. a tanfolyam vezetője a népművelési bizottsághoz terjesztett jelentésében kéri, hogy jövőre a megkezdett tanfolyamot a szövetség tanítás kibővítésével szélesebb mértékben folytathassák.

„Start” a légitörpásóknak! A Columbia P. S. Egyesület a vidéki csoportok részére is kiírta az országos jellegű bírói versenyt. Erre a versenyre mi salgótarjániak is bár nehéz anyagiakkal küzdünk, de résztvevünk, kis postagalambjainkkal. Előtréningjeinket Balassagyarmat, Esztergom, Győr állomásokról a lehető legjobb eredménnyel fejeztük be, az utóbbi állomásról a 165 km-es távról IV. 30-án 165 perc alatt repültük haza kedvenc tubikaink. F. hó 7-én történt meg a Hegyeshalom (1965 km.) távra bírói verseny, mely hívatott az elsősegély-elődöntésre. Sajnos e versenyt a legszelbebb keretek között tudjuk díjazni, miután sportkasszánk nagyon üres. I. díj az országos szövetség bronzérmé, II. díj Salgótarján m. város polgármesteri hivat. által adományozott 5 pengőn megváltott „Columbia” nagy díszoklevél, III. díj a csoport által adományozott Columbia kis oklevél. Hálás köszönetünket fejezzük ki a Rima Igazgatóságának az adományozott 5 drb. tiszteletdíjért, Salgótarján m. város polgármesteri hivatalának az 5 P-ös pénzadományért, Tóth Zoltánnak, hogy volt szíves galambjainkat Balassagyarmatra két ízben is díjmentesen elszállítani feleresztés végett és Bene Péter asztalosmesternek a csoport részére adományozott

zolt szállítóketrecért. Nemesen gondolkozó pártfogóink támogatását kérve e hazafias sport érdekében. Gaal József csop. vezető.

Budapesti felkészülve várja a Nemzetközi Vásár hatalmas idegenforgalmát. Budapest a Nemzetközi Vásár idegenforgalma május 1-vel már megkezdődött. Élénk a forgalom a pályaudvarokon, hajóállomásokon, a szállodák halljában és megindult a nagy élet a színházakban, éttermekben, kávéházakban és szórakozóhelyeken is. Az egyre nagyobb számmal érkező látogatók elszállásolását a főváros Idegenforgalmi Hivatala intézi, melynek igazgatója, Zilahy Dezső a következőket mondta a nagy munka szervezéséről: A Nemzetközi vásár volt az első, amely megérezte, hogy nagy idegenforgalom csak az olcsóság jegyében érhető el s ezt az elvet következetesen és minden vonalon érvényre juttatta. A vidékről és a külföldről naponta ezrével kapjuk a vásár látogatására készülő bejelentését és ennek megfelelően tesszük meg az előkészületeket. A vásár egész tartama alatt ott lesznek kirendeltségeink a pályaudvarokon és a MFT, valamint a Dunagőzhajózási Társaság hajóállomásain, hogy fogadják a vásárigazolványnak már május 1-től érvénybe lépett 50%-os utazási kedvezményre érkező nagy közönséget. A kirendeltség helyiségeit feltűnően fogjuk megjelölni és minden érkező vonatonál és hajónál hatalmas táblák fogják tájékoztatni az utasokat arról, hol keressék az idegenforgalmi hivatal kirendeltségét, ahol az utasok szállásigényeinek kielégítéséről azonnal gondoskodás történik. A vásár minden látogatója, aki idegenből jön, kívánságához képest kap megfelelő lakást. Minden előkészület meg történt tehát, hogy májusi vásár hatalmasnak ígérkező idegenforgalmát zökkenés nélkül és kifogástalanul bonyolítsuk le minden esetben a legolcsóbb árban a legtöbbet nyújtja.

Nem kedvező a vetések helyzete. — A szeles, hideg idő sok kárt okozott. — A legutóbbi hivatalos vetésjelentés nyilvánosságra hozatala óta sok panasz érkezett be a külkereskedelmi hivatalhoz a vetések állapotának rosszabbodásáról. A hideg, száraz, szeles időjárás megakadályozta a rosvetések bokrosodását és az őzi buzavetéseket is jelentékenyen visszavetelte fejlődésükben. Biharmegyében a rozs terménykilátásai mintegy 30%-kal csökkentek. Sok a kár a rosvetésekben Szombathely környékén is. Gyöngyös vidékén az árpa és zabvetés sárgult. Még nagyobb kárt okozott a kedvezőtlen időjárás a gyümölcsökben. Több helyütt a mandula és barackfák, valamint a korai cseresznyefák virágzás idején fagy érte. A gyöngyösvidéki korai gyümölcsökben 40–80 százalékos kár mutatkozik. Melegebb időjárás és langyos eső még sokat juttathatna a vetések helyzetén. Külföldről szintén meglehetősen kedvezően jelentések érkeznek a vetések állapotáról.

Javult az államháztartás helyzete — állapítja meg a népszövetség — Kállai Gyula, a Népszövetség magyarországi megbízottja elkészítette a jelentést az ország pénzügyi helyzetéről az 1933. év első negyedében. A jelentés megállapítja, hogy a költségvetési helyzet némileg javult. Február óta intézkedések történtek a kiadások csökkentése és a bevételek emelése iránt és kilátás van arra, hogy a költségvetési hiány ebben a pénzügyi évben számottevően kisebb lesz, mint a múlt pénzügyi évben volt. Rámutat a jelentés arra is, hogy a külkereskedelmi kivétel értéke az év első negyedében tavalyhoz képest emelkedett. Intézkedések történtek ugyanis a mezőgaz-

dasági kivétel előmozdítására és a nyersanyagok behozatalának megkönnyítésére. A mezőgazdasági és ipari árak eltérése nem emelkedett tovább. Hitelekönnyítések történtek beruházási célokra s a mezőgazdaságnak és iparnak adott hitelek feloldására foglank majd vezetni. Foglalkozik ezután a jelentés a fizetéscsökkenések eredményével, nem lehet azt állítani, mondja, mintha a fizetések túlszoktak lennének. Szükségnek tartja azonban, hogy az igazgatói fizetések csökkenjenek az állami érdekeltiségekhez tartozó vállalatoknál. Szükségesnek mondja a jelentés az önkormányzat költségvetésének a csökkentését. Amíg az állami kiadások már 29%-kal apaszottak, addig az önkormányzatoknál a csökkenés csak 18%-ra rug. Végül megemlíti a jelentés, hogy az általános gazdasági helyzetben bizonyos jelek javulásra mutatnak.

Winhardt István
szőlőművelő
SALGÓTARJÁN. FŐ-UTCA 60 sz.

alatt
nyersbőr kikészítő üzemet

megnyitottam, ahol Lipcsei módszer szerint, tökéletes munkával mindenféle állati bőrt (róka, nyest, nyúl, kárpász, kecske, stb.) kikészítést elvállalom.

Nyers állati bőrtökét magas áron veszek.
Bundák, lábszárkók és minden más szőrme kiáztatást, átalakítást és nyári gondozását elvállalom.

Eladó házak.

Salgótarjánban a Fő-utca alsó részén egy öt szoba, fürdőszobából álló, minden egyéb mellékkel felszerelt, ellátott ház 250 □-es gyümölcsös kerttel szabadkézben eladó. Átvételhez a vételár egynegyed részének kifizetése elegendő. Értekezni lehet a Salgótarjáni Takarékpénztárnál.

Salgótarjánban, az üvegyár mellett egy három szobás lakásból álló, fürdőszobával, vízvezetékkel s minden szükséges mellékkel felszerelt ház, melyhez 600 □-es gyümölcsös kert is tartozik. Átvételhez a vételár egynegyed részének kifizetése elegendő. Értekezni lehet a Salgótarjáni Takarékpénztárnál.

Salgótarjánban a Forgács-utcában eladó egy három lakású ház. Az egyik lakás áll: 1 korcsmahelyiség, 1 nagyterem, 1 ivóhelyiség, 1 szoba-konyha-kamra, 1 nyári konyha, 1 istálló 2 sertés. A másik lakás: 1 szoba-konyha-kamra, és a harmadik lakás 1 szoba. Átvételhez a vételár egynegyed részének kifizetése elegendő. Értekezni lehet a Salgótarjáni Takarékpénztárnál.

Somokújfaluban egy két-szobás ház, a Fő-utca nyíló üzethelyiséggel, pékműhellyel, istállósval szabadkézben álló eladó. Átvételhez a vételár egynegyed részének kifizetése elegendő. Értekezni lehet a Salgótarjáni Takarékpénztárnál.

Eladó telkek.

Salgótarjánban a Hírszgyár és vágóhíd közötti területen az ország mentén beépítésre alkalmas telkek szabadkézben eladók. Átvételhez a vételár egynegyed részének kifizetése elegendő. Értekezni lehet a Salgótarjáni Takarékpénztárnál.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

6 Sz. 7 V. 8 H.

AVE CAESAR
(A kereszt jegyében.)
10.000 szereplő.

Vigjáték. Híradó.

10 Sz. 11 Cs.

Gyilkosok és táncosok.
Fősz: Wilhelm Dieterle

Vigjáték. Híradó.

Jön! Jön!

KURUSZLÓ.

Kezdet: szordán, csütörtökön, 8, hétfőn, szombaton este 7, 9, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 óra-kor.